

Na osnovu članova 19. i 21. Statuta Saveta za štampu i članova 15. i 16. Poslovnika o radu Komisije za žalbe, Komisija za žalbe Saveta za štampu u sastavu: Vlado Mareš, Zlatko Čobović, Ljiljana Smajlović, Nevena Krivokapić, Stojan Marković, Vera Barišić – Popović, Vera Didanović, Petar Jeremić, Ivana Stjelja i Dragan Đorđević, na sednici održanoj 31.5.2018. godine, jednoglasno donosi

ODLUKU

Tekstom "Morao sam da otvorim usta i da gutam", objavljen 4. maja 2018. godine u štampanom i onlajn izdanju, dnevni list "Alo"

1. **prekršio je tačke 4 i 5 Odeljka IV (Odgovornost novinara) Kodeksa novinara Srbije**, po kojima je novinaru zabranjeno da koristi neprimerene, uznemiravajuće, pornografske i sve druge sadržaje koji mogu imati štetan uticaj na decu, a dužan je da poštuje i štiti prava i dostojanstvo dece, žrtava zločina, osoba sa hendikepom i drugih ugroženih grupa,
 2. **prekršio je tačku 7 Odeljka VI (Odnos prema izvorima informisanja)**, po kojoj novinar ne sme da zloupotrebi emocije drugih ljudi, njihovo neznanje ili nedovoljnu sposobnost rasuđivanja,
 3. **prekršio je i tačke 1, 2, 3 i 4 Odeljka VII (Poštovanje privatnosti)**, o obavezi novinara da poštuje privatnost, dostojanstvo i integritet ljudi o kojima piše, da izbegava spekulacije i prenošenje nedovoljno proverljivih stavova u izveštavanju o nesrećama i tragedijama u kojima ima stradalih ili su teško pogođeni materijalni i drugi interesi građana, da u izveštavanju o događajima koji uključuju lični bol i šok pitanja prilagodi tako da odražavaju duh saosećanja i diskrecije, kao i da osigura da dete ne bude ugroženo ili izloženo riziku zbog objavljivanja njegovog imena, fotografije ili snimka sa njegovim likom, kućom, zajednicom u kojoj živi ili prepoznatljivom okolinom.
- Nalaže se dnevnom listu „Alo“ da ovu odluku objavi u štampanom i onlajn izdanju u roku od pet dana od dana dostavljanja odluke.

OBRAZLOŽENJE

Članica Komisije za žalbe Tamara Skrozza podnela je žalbu Savetu za štampu verujući da su eksplicitnim opisom navodnog zlostavljanja deteta prekršene odredbe Kodeksa koje se odnose na zabranu korišćenja neprimerenih, uznemiravajućih, pornografskih i drugih sadržaja koji mogu imati štetan uticaj na decu, kao i na obavezu poštovanja prava i dostojanstva dece, žrtava zločina, osoba sa hendikepom i drugih ugroženih grupa. "Činjenica da je novinarka lista 'Alo' razgovarala sa detetom žrtvom nasilja i intervjuisala ga o detaljima onoga što je preživelo, predstavlja kršenje tačke 7 Poglavlja 6, po kojoj novinar nikada ne sme da zloupotrebi emocije drugih ljudi, njihovo neznanje ili nedovoljnu sposobnost rasuđivanja", navedeno je, između ostalog, u žalbi. Skrozza je smatrala i da je prekršeno celo 7. poglavlje Kodeksa koje se odnosi na privatnost i dostojanstvo ljudi o kojima se izveštava, prenošenje spekulacija o tragičnom događaju, kao i diskreciju i saosećanje novinara, kao i da se opisom krivičnog dela zbog kojeg je osumnjičeni privremeno pritvoren, dete dovodi u direktnu opasnost, jer ovakva priča može dodatno razjariti osumnjičenog nakon izlaska iz pritvora, tim pre što su uz tekst objavljene dovoljno indikativne fotografije i inicijali.

Redakcija lista "Alo" nije odgovorila na žalbu.

Članovi Komisije zaključili su da list "Alo", "izveštavajući o ovom slučaju, nije ni na koji način uvažio profesionalne i etičke standarde propisane Kodeksom novinara Srbije. Komisija je ocenila da postoji interes javnosti za slučajeve zlostavljanja dece, ali da se ovakvim senzacionalističkim pisanjem, čiji cilj svakako nije bolje informisanje javnosti, to zloupotrebljava na način koji šteti i javnom interesu, ali pre svega interesima deteta koje je žrtva navodnog zlostavljanja. Komisija smatra posebno neprihvatljivim to što je novinar razgovarao sa detetom, budući da je sa novinarskom profesijom nespojiva ne samo svesna zloupotreba, već i nepažnja čija bi moguća posledica bila zloupotreba sagovornika. Dete (koje je, suprotno Kodeksu u tekstu učinjeno prepoznatljivim, čime mu je narušena i privatnost), nije i ni ne može biti svesno moći medija i posledica svojih izjava, ali je novinar morao znati da je ovakvo "intervjuisanje" nespojivo sa profesionalnom etikom. Takođe, po oceni Komisije, list je prekršio i odredbu Kodeksa koja zabranjuje objavljivanje neprimerenih sadržaja koji mogu imati štetne posledice po decu.

Zbog svega toga, Komisija je jednoglasno odlučila da je "Alo" prekršio Kodeks novinara Srbije i naložila listu da ovu odluku objavi.

Beograd, 31.5.2018.

Predsedavajući

Vlado Mareš